

21. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

М.З. Піх

Національний університет харчових технологій

Для забезпечення довгострокового розвитку підприємств в міжнародній практиці управління набув вартісний підхід. Вартість є основним показником, який на відміну від інших фінансових показників відповідає вимогам необхідності і достатності [1] та поєднує чітко формалізовані аналітичні процедури та неформалізовані дії та заходи.

У концепції вартісно-орієнтованого управління знайшли своє вирішення проблеми оцінки ефективності прийнятих рішень та якості менеджменту; операційної ефективності підприємства та взаємодії між підрозділами; розподілу фінансових ресурсів між підрозділами та напрямками діяльності; визначення особистого вкладу працівників у розвиток підприємства, мотивації їх на створення конкурентних переваг у довгостроковій перспективі [2].

Як зазначає О. Мілінчук «збільшення прибутку, що ставиться підприємствами за безпосередню мету будь-якого періоду розвитку, призвело до втрати ними стратегічних позицій у зв'язку з неврахуванням інших важливих факторів розвитку» [3].

Паралельно з тим, стратегія зростання вартості підприємства ще не стала глобальним двигуном розвитку вітчизняних підприємств, які орієнтовані переважно на вирішення поточних завдань.

Т. Керанчук термін «вартість» замінює терміном «цінність» пояснюючи, що категорія «вартість» (cost) використовується у фінансовому менеджменті для характеристики рівня витрат на обслуговування капіталу у відсотках, а «цінність» (value) у корпоративних фінансах і оцінці бізнесу визначає вартість компанії у грошових одиницях [4].

Для ефективного управління вартістю підприємства І. Колос розробила методіку вартісно-орієнтованого управління підприємством з використанням ієрархічної корпоративної та особистісної збалансованих систем показників, яка реалізується за етапами: 1) аналіз зовнішнього середовища; 2) аналіз внутрішніх можливостей; 3) формулювання місії, розробка бачення та визначення системи цілей; 4) планування та координація діяльності підприємства; 5) контроль результатів діяльності підприємства; 6) внесення коректив та вдосконалення діяльності підприємства; 7) стимулювання результатів діяльності персоналу щодо підвищення вартості підприємства; 8) оцінка ефективності вартісно-орієнтованого управління [5, с. 25].

Харчова промисловість є однією з найбільш інвестиційно привабливих галузей вітчизняної промисловості, що пояснюється швидкою окупністю інвестицій, наявністю широкої бази аграрної сировини для виробництва харчової продукції, а також існуванням містких ринків збуту.

Аналіз показників динаміки капітальних інвестицій у харчову промисловість свідчить, що протягом 2010-2013 рр. до підприємств галузі надходило в середньому 14,1 % від загальних обсягів капітальних інвестицій у промисловість.

Основним джерелом фінансування інвестицій у харчовій промисловості є власні кошти підприємств, частка яких у структурі фінансування капітальних інвестицій у галузі у 2010-2013 рр. у середньому становила 86%. У 2012-2013 рр. значно зросла фінансова підтримка інвестиційних проектів у галузі з місцевих бюджетів. Частка кредитів у структурі капітальних інвестицій у харчову промисловість у 2010-2012 рр. коливалася у межах 10-13%, а частка коштів іноземних інвесторів не перевищувала 3,3% [6].

Вартісна модель зорієнтована на операційну ефективність, на розподіл фінансових ресурсів із врахуванням специфіки харчової промисловості дасть можливість створенню конкурентних переваг із врахуванням українських реалій у довгостроковій перспективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бусов В.И. Сущность и место управления стоимостью в управлении компанией [Текст] / В.И. Бусов // Вопросы оценки. — 2007. — № 4. — С. 10-18.
2. Грапко Н.В. Вартісно-орієнтований підхід в управлінні фінансами підприємств Наукові праці КНТУ. Економічні науки, 2010, вип. 17 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/35.pdf.
3. Мілінчук О.В. Оцінка вартісно-орієнтованих показників та моделювання на цій основі еталонних орієнтирів для потреб бюджетування підприємства / О.В. Мілінчук // Вісник ЖДТУ. — 2013. — № 1 (63) . — С. 367-373 ISSN 1728-4236.
4. Керанчук, Т. Л. Зміст вартісно-орієнтованої концепції управління підприємством та можливості її адаптації на підприємствах України / Т. Л. Керанчук // Фінанси України. — 2011. — № 7. — С. 104–113.

5. Колос І.В. Вартісно-орієнтоване управління підприємством (на прикладі підприємств легкої промисловості): дисертація кандидата економічних наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (легка промисловість)» / Колос І.В. — Київ, 2007.

6. Статистичний бюлетень «Капітальні інвестиції в Україні» за січень-грудень 2013 р. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/06/Arch_ki_bl.htm.